

Література

1. Енциклопедія освіти / За ред. В. Г. Кременя. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
2. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія. К.: Атіка, 2009. 684 с.
3. Биков В. Ю. Інноваційний розвиток засобів і технологій систем відкритої освіти. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. праць / Редкол.: І. А. Зязюн (голова) та ін. Випуск 29. Київ–Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. С. 32–40.
4. Криченко М. О., Отич О. М., Олійник В. В. Проблеми і перспективи розвитку післядипломної освіти в інформаційному суспільстві. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. Т. 65, № 3. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/index>
5. Отич О. Інформаційно-комунікаційні технології у забезпеченні якості освіти в суспільстві знань.

Пащенко Тетяна Миколаївна,

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник лабораторії науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах і технікумах Інституту професійно-технічної освіти НАПН України

Коса Тетяна Григорівна,

кандидат соціологічних наук, заступник директора з навчальної роботи Київського коледжу будівництва, архітектури та дизайну

ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Варто наголосити, що проблема якості освіти залишається актуальною впродовж багатьох років і є однією з головних тем дискусій як у вітчизняному, так і у світовому освітньому середовищі. Різні аспекти цієї проблеми висвітлено у наукових доробках В. Андруценка, В. Астахової, І. Беха, М. Згуровського, І. Зязюна, В. Кременя, С. Калашнікової, М. Култаєвої, О. Локшиної, В. Лугового, М. Михальченка, Ю. Рашкевича, С. Сисоєвої, Т. Хоруженко та ін.

В останні роки в системі фахової освіти відбулися істотні зміни, пов'язані зі створенням таких умов, які забезпечуватимуть професійну підготовку висококваліфікованого фахівця на засадах особистісно зорієнтованого і компетентнісного підходів, відповідного культурного рівня, здатного до творчого розвитку, саморозвитку та самовдосконалення. Таким чином, забезпечення якості освіти на всіх її рівнях стає першочерговим завданням освітньої політики кожної держави [1].

У Декларації, прийнятій Міжнародною конференцією з вищої освіти, вказано, що якість освіти – це поняття, яке охоплює всі аспекти діяльності

вищого навчального закладу: навчальні та академічні програми, наукову і дослідницьку роботу, професорсько-викладацький склад і студентів, навчально-матеріальну базу і ресурси [2, с. 171].

У високій якості освітніх послуг зацікавлені як окрема особа, так і держава, що має виступати гарантом національних інтересів. Крім того, до якості освіти виявляє зацікавленість і роботодавець. Якість – одна з найважливіших філософських категорій. Якість освіти значною мірою залежить від активності того, хто навчається, на заняттях, від бажання кожного студента розвиватись і самовдосконалюватись, від здатності та готовності використовувати набуті знання тощо [3, с. 364].

У педагогіці останнім часом при визначенні якості освіти дедалі частіше використовують інституційно-системний підхід. Якість освіти як соціальну систему описують за допомогою супідрядних системно-соціальних якостей, причому супідрядність вибудовується відповідно до стандартів. Концептуальна модель, в якій знаходить своє відображення інституційний підхід системного характеру, заснована на виокремлених трьох рівнях системи вищої освіти: 1) макрорівень, якому відповідає державно-регіональний рівень визначення якості освіти (передбачувана якість освіти з позиції держави); 2) мезорівень – рівень освітнього закладу (якість навчального процесу в конкретному виші) і 3) мікрорівень – рівень того, хто отримує освітні послуги (якість освіти, отриманої випускником навчального закладу).

Сучасні процеси глобалізації чинять значний вплив на розвиток системи вищої освіти всього світу. Співвідношення глобалізації та інтернаціоналізації освіти – питання співвідношення економічного і культурного розвитку сучасної вищої освіти. Інтернаціоналізація – тривалий процес, який у сучасній соціокультурній реальності передбачає взаємодію систем освіти і перехід до інноваційно-інформаційних технологій.

Внутрішню основу якості вищої освіти, зважаючи на те, що її головним критерієм є відповідність державним стандартам, можна знайти в аксіологічному вимірі. У цьому сенсі необхідною умовою забезпечення якості вищої освіти є інтерактивний взаємозв'язок освітніх просторів суб'єктів навчально-виховного процесу. Тому основним засобом формування ефективного освітнього простору є діалог, а визначальним принципом забезпечення якості освітнього процесу – його діалогічність. Саме тому з новою силою актуалізується потреба в гуманізації і гуманітаризації вищої освіти, які можуть бути повноцінно реалізовані за допомогою таких ідей сучасної парадигми освіти, як фундаментальність, інтегрованість, екзистенціальність, компетентність, елективність, індивідуалізація, спеціалізація, комплексність, поліпрофільність, циклічність.

Концептуальне осмислення проблеми підвищення якості вищої освіти включає: 1) становлення нової модернізаційної філософії стандартів вищої освіти, 2) створення системи моніторингу якості освіти, 3) модернізацію критеріїв і процедур забезпечення якості суб'єктів освітнього процесу, 4) адаптацію до вітчизняних реалій світоглядних основ і існуючих моделей

рейтингування навчальних закладів, 5) удосконалення традиційних засобів забезпечення якості освіти.

У руслі цих принципів удосконалення процесів забезпечення високої якості вищої освіти передбачає такі основні напрями: розроблення та впровадження систем менеджменту якості відповідно до вимог міжнародних стандартів, забезпечення тісного взаємозв'язку вищої освіти з науковими дослідженнями, реалізацію принципу автономії навчальних закладів, збереження та вдосконалення кращих традицій української освіти.

Література

1. Стандартизація професійної освіти: теорія і практика: монографія / А. А. Каленський, П. Г. Лузан, Н. М. Ваніна, Т. М. Пащенко та ін. / За наук. ред. А. А. Каленського. Житомир: Полісся, 2018. 256 с.
2. Вища освіта України і Болонський процес: навч. посіб. / Авт. кол.: М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук, В. В. Грубінко, І. І. Бабин / За ред. В. Г. Кременя. Тернопіль: Навчальна книга, 2004. 384 с.
3. Кінаш І. П. Якість освіти як результат, процес та освітня система. *Науковий вісник НЛТУ України*: зб. наук.-техн. праць. Львів, 2011. Вип. 21.5. С. 363–368.

Пилип Тетяна Ярославівна,

асистент кафедри іноземних мов

Національної медичної академії післядипломної освіти мені П. Л. Шупика

ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЛІКАРІВ-ТЕРАПЕВТІВ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ

Розвиток міжкультурної компетентності є невід'ємною складовою підготовки лікарів-терапевтів у системі післядипломної медичної освіти, адже згідно з пунктом другим статті 375 Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, яка остаточно набрала чинності 1 вересня 2017 р., передбачається, що співробітництво між зазначеними сторонами спрямовується на сприяння залученню України до європейського дослідницького простору. Отже, сучасне українське суспільство зацікавлене у компетентних фахівцях, здатних вирішувати професійні завдання в умовах міжкультурної взаємодії в стилі співробітництва і толерантності. Ефективна комунікація з представниками різних культур, яка включає вміння розуміти погляди і думки співрозмовника, коректувати свою поведінку, вирішувати конфліктні ситуації в процесі спілкування, визнавати право на існування різних цінностей залежить насамперед від рівня міжкультурної компетентності його учасників.

Відповідно, одним із пріоритетних напрямів підготовки лікарів-терапевтів у закладах післядипломної освіти є розвиток міжкультурної компетентності, що залежить від низки чинників.